

**UCHWAŁA NR XXIX/387/2021
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 15 lutego 2021 r.

w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego

Na podstawie art. 383 § 1 pkt. 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2020 poz. 1319), w związku z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), uchwała się, co następuje:

§ 1. Odmawia się stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Radnej Anny Ruszewskiej wobec braku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, o którym mowa w art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Suwałkach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego

W dniu 15 stycznia br. do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Suwałkach wpłynęło pismo Wojewody Podlaskiego z prośbą o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie zarzutów naruszenia przez Radną Annę Ruszewską art. 24f ustawy o samorządzie gminnym.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Suwałkach wystąpił:

- do Pani Anny Ruszewskiej radnej Rady Miejskiej w Suwałkach z prośbą o ustosunkowanie się do korespondencji Wojewody Podlaskiego, która została Radnej przesłana wraz z prośbą,
- do Pana Czesława Renkiewicza Prezydenta Miasta Suwałk z prośbą o informację, czy i kiedy udzielono dotacji Stowarzyszeniu Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”,
- do Kancelarii Prawnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach z prośbą o wskazanie sposobu postępowania w przedmiotowej sprawie, w tym opinii prawnej dotyczącej statusu Radnej w świetle korespondencji Wojewody Podlaskiego.

W dniu 15 lutego 2021 roku, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego tj. wysłuchaniu wyjaśnień Radnej oraz analizy zgromadzonej dokumentacji wraz z opinią prawną przygotowaną przez radcę prawnego Urzędu Miejskiego w Suwałkach, Przewodniczący Rady Miejskiej w Suwałkach udzielił wyczerpującej informacji Wojewodzie Podlaskiemu w powyższej sprawie, przesyłając kopię zgromadzonej dokumentacji.

Na podstawie analizy zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień radnej należy stwierdzić, że Radna Anna Ruszewska pełni funkcję Wiceprezesa w Stowarzyszeniu Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”. W wyniku otwartego konkursu na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i/lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji wraz z zadaniem z zakresu edukacji prawnej na terenie Miasta Suwałk w 2021 roku, stowarzyszenie otrzymało dotację ze środków publicznych.

Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT jest organizacją pożytku publicznego, która uzyskała w dniu 16 września 2019 r. na mocy decyzji Wojewody Podlaskiego o nr. RE-I.6182.8.2019.SS wpis na listę organizacji uprawnionych do prowadzenia na terenie województwa podlaskiego punktów w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz prowadzenia nieodpłatnej mediacji.

Stowarzyszenie działa w oparciu o Statut na podstawie wpisu uzyskanego w Krajowym Rejestrze Sądowym, w którym znajduje się na pierwszej stronie informacja, iż podmiot jest niewpisany do rejestru przedsiębiorców. Od dnia uzyskania wpisu Stowarzyszenie przez 29 lat swojej działalności, nigdy nie prowadziło działalności gospodarczej. W § 6 ust. 3 Statutu Stowarzyszenia przewidziano, iż organizacja prowadzi nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego. Zakres tej działalności jest wskazany w dziale 3, rubryce 4 odpisu Krajowego Rejestru Sądowego i pokrywa się z § 12 Statutu, w którym wskazano formy, w jakich Stowarzyszenie realizuje swoje cele.

Udzielona ze środków Miasta Suwałki dotacja na realizację zadania publicznego w postaci udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz prowadzenia nieodpłatnej mediacji na terenie miasta została przyznana w wyniku wyłonienia w konkursie ofert, po ocenie komisji konkursowej zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.

U. z 2020 r. poz. 1057),

2) ustawą z dnia 28 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2232);

3) zarządzeniem Nr 422/2020 z dnia 2020-11-04 - w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zleconego zadania administracji rządowej z zakresu prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i/lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w tym nieodpłatnej mediacji, wraz z zadaniem z zakresu edukacji prawnej na terenie Miasta Suwałk w 2021 r.

Jak wynika z art. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), działalność pożytku publicznego do której w art. 4 pkt. 1b tej ustawy zaliczono sferę zadania publicznego w postaci udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa nie jest działalnością gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424), i może być prowadzona jako działalność nieodpłatna lub jako działalność odpłatna. Zgodnie z art. 7 przedmiotowej ustawy, działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, za które nie pobierają one wynagrodzenia.

W ramach realizowanego zadania z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz prowadzenia nieodpłatnej mediacji na terenie Suwałk i przekazanej na ten cel dotacji, Stowarzyszenie „Pryzmat” nie pobiera jakichkolwiek świadczeń od osób korzystających z pomocy prawnej. Ponadto realizując powyższe zadanie, Stowarzyszenie zapewnia bezpłatnie koordynację realizacji zadania, obsługę księgowo-kadrową oraz pomoc wolontariuszy.

Podczas analizy omawianej sprawy, posiłkowano się opinią radcy prawnego Urzędu Miejskiego w Suwałkach oraz wyjaśnień Radnej gdzie stwierdzono, że przepisy w swej treści są bardzo ogólne i ich interpretacja nasuwa wiele trudności. W ocenie, czy dany przypadek wypełnia dyspozycję art. 24f u.s.g., organy często posiłkują się zarówno wykładnią doktrynalną, którą przedstawiają specjaliści, naukowcy, ale przede wszystkim wykładnią sądową, czyli orzecznictwem sądowym, które było i jest niejednolite”.

Aktualne orzecznictwo wskazuje, iż nie można przyjmować, że każde korzystanie przez radnego z mienia komunalnego stanowi naruszenie zakazu ustalonego w art. 24f ust. 1, zaś przepis ten nie powinien być interpretowany rozszerzająco.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie 10 lutego 2005 r., sygn. akt OSK 1083/04 *przy wykładni przepisu prawa należy mieć na uwadze, że instytucje represyjne, sankcje, mogą być stosowane tylko w granicach dopuszczalnych prawem, przy wyłączeniu wykładni rozszerzającej.*

Podobny pogląd wyraził także w wyroku z dnia 25 października 2012 r. – OSK 2357/12 zgodnie, z którym: *Przepisy art. 24f u.s.g. należy również widzieć w aspekcie ograniczenia praw i wolności chronionych konstytucyjnie – nie można ich stosować w drodze wykładni rozszerzającej, w każdym nie do końca wyjaśnionym przypadku, aby nie doprowadzić do sytuacji, kiedy radnymi będą mogli być jedynie emeryci, renciści i bezrobotni co stanowiłoby wypaczenie ratio legis tych przepisów”.*

Istotne z punktu widzenia przedmiotowej sprawy jest także stanowisko, które zajęł Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie K 8/07 *istnieje możliwość pozbawienia mandatu na zasadach przewidzianych w ustawie i z przyczyn koniecznych*

w demokratycznym państwie prawa, jednakże przyczyny te podlegają kontroli konstytucyjności z punktu widzenia proporcjonalności przyczyn decydujących o przekreśleniu wyniku wyborów.

Nakaz zachowania proporcjonalności normowania powoduje, że przyczyna decydująca o wygaśnięciu mandatu musi być na tyle poważna, aby zniweczenie wyników wyborów było usprawiedliwione w świetle tego właśnie standardu konstytucyjnego. Ponadto, Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że nie można automatycznie przyjmować, że jakiegokolwiek korzystanie przez radnego z mienia komunalnego stanowi wykorzystanie mienia komunalnego w rozumieniu art. 24f ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym powodujące skutek w postaci wygaśnięcia mandatu radnego (wyrok z dnia 5 listopada 2014r. sygn. II OSK 2397/14).

Mając na uwadze powyższe ustalenia uznano, iż Radna Anna Ruszewska nie naruszyła zapisów art. 24f u.s.g. w związku z czym podjęto uchwałę w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Radnej Anny Ruszewskiej z powodu braku do tego podstaw prawnych.